

Izglītības un zinātnes
ministrija

VIENOTA SKOLA – mainās ieradumi, paplašinās latviešu valodas lietojums sabiedrībā un izglītībā

Aptaujas par pāreju uz mācībām latviešu valodā rezultāti

Rolands Ozols,

Valsts sekretāra vietnieks izglītības politikas jautājumos

02.02.2026.

APTAUJAS TVĒRUMS UN MĒRĶGRUPAS – 10329 respondenti

24 pašvaldības

100 skolas

163 pirmsskolas

35 pašvaldību izglītības
speciālisti

1407 skolu pedagogi un
vadība

1335 pirmsskolu pedagogi
un vadība

3007 7. un 9. klašu skolēni
(no tiem 84% krievu valoda
ir vienīgā dzimtā valoda,
33% mājās lieto arī latviešu
valodu)

2701 skolēnu vecāks

1844 pirmsskolas bērnu vecāki

Aptauja veikta 2025. gada
oktobrī / novembrī.

Iepriekš dati aptaujas veidā
tika vākti 2024. gada maijā /
jūnijā.

Pārejas uz mācībām latviešu valodā laika grafiks

2023./2024.	2024./2025.	2025./2026.	2026./2027.	2027./2028.	2028./2029.	2029./2030.	2030./2031.	2031./2032.
1 LV	2 LV	3 LV	4 LV	5 LV	6 LV	7 LV	8 LV	9 LV
2 MT	3 MT	4 LV	5 LV	6 LV	7 LV	8 LV	9 LV	
3 MT	4 LV	5 LV	6 LV	7 LV	8 LV	9 LV		
4 LV	5 LV	6 LV	7 LV	8 LV	9 LV			
5 MT	6 MT	7 LV	8 LV	9 LV				
6 MT	7 LV	8 LV	9 LV					
7 LV	8 LV	9 LV						
8 MT	9 MT							
9 MT								

Pāreja uz vienotu skolu notiek sekmīgi un to ietekmē pieci galvenie faktori

Pāreju uz vienotu skolu pozitīvi vērtē gandrīz visi iesaistītie

Lūdzu novērtējiet, kā kopumā notiek pāreja uz mācībām latviešu valodā Jūsu izglītības iestādēs kopš vienotās skolas uzsākšanas 2023./2024.mācību gadā!

94% pozitīvu atbilžu - skolas

98% pozitīvu atbilžu - pirmsskolas

98% pozitīvu atbilžu - pašvaldības

Kas visvairāk ietekmē pārejas uz vienotu skolu kvalitāti? (IKVD, 2025)

1. Pārmaiņu vadības kvalitāte un izglītības iestādes vadītāja līderība
2. Pedagogu profesionalitāte un prasme pielāgot mācības, pedagogiem pieejamais atbalsts no valsts, pašvaldības un izglītības iestādes vadības
3. Sadarbības kvalitāte ar vecākiem
4. Latviska vide
5. Izglītības iestādei pieejamais finansējums

2025.gada aptauja iezīmē izmaiņas ieradumos visās iesaistītajās grupās, anketēšana apstiprina līdz šim pieejamo informāciju un datus

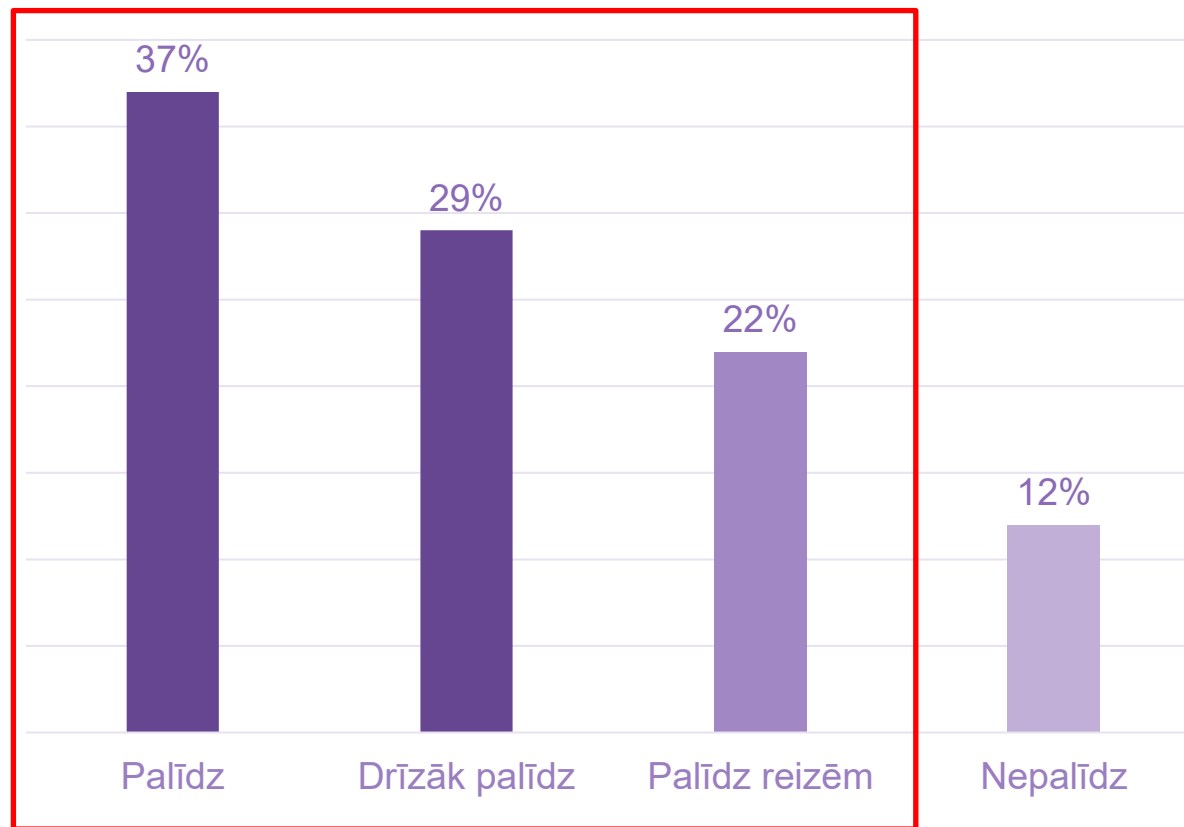
2025.gada aptauja iezīmē izmaiņas ieradumos visās iesaistītajās grupās

Paplašinās latviešu valodas lietojums sabiedrībā

88% skolēnu, kuru dzimtā valoda nav tikai latviešu, **uzskata, ka skolā iegūtās latviešu valodas prasmes palīdz vai drīzāk palīdz dzīvē ārpus skolas.**

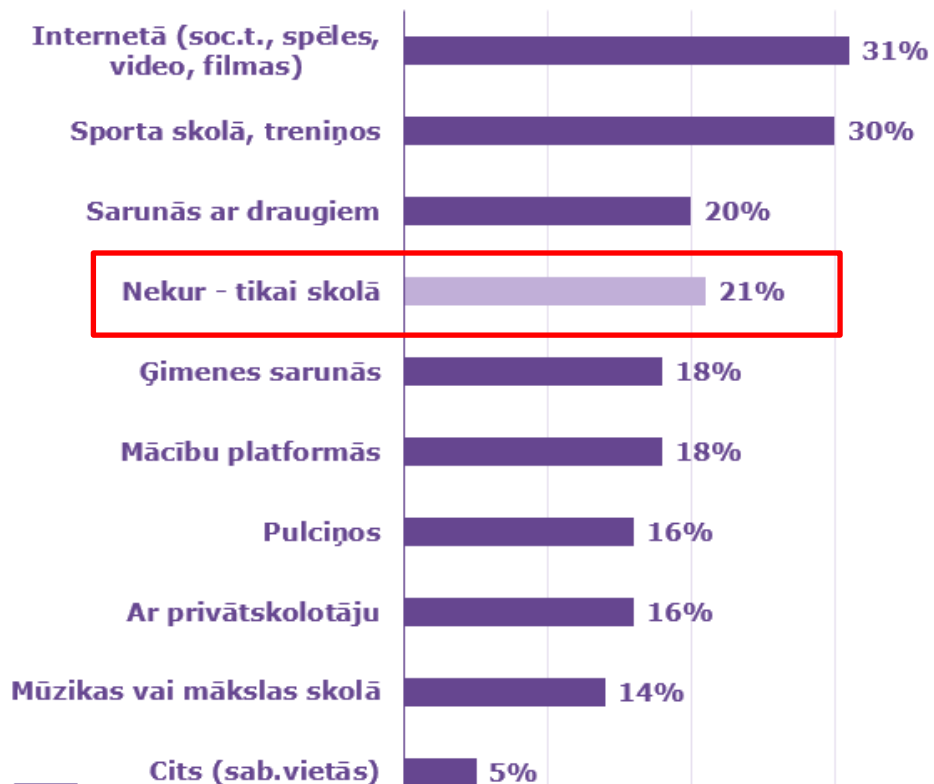
Tikai 12% snieguši noliedzošu atbildi.

Pieaug latviešu valodas ikdienas izmantojums jauniešu vidē, ģimenēs un izglītības iestādēs

2025.gada aptauja iezīmē izmaiņas ieradumos visās iesaistītajās grupās

Pieaug latviešu valodas ikdienas izmantojums jauniešu vidē

(Ārpus skolas lietoju) veikalā vai ja man nepieciešama palīdzība uz ielas.

Sabiedriskās vietās, ja ir nepieciešama palīdzība.

Veikalos, kinoteātros, kafejnīcās.

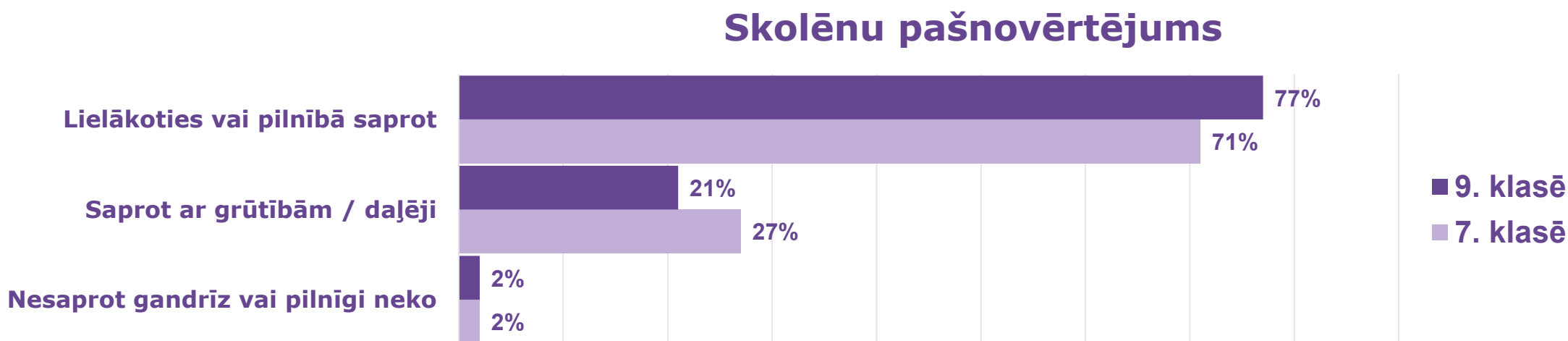
Publiskā vietā, piemēram, slimnīcā.

Skolēni redz latviešu valodu kā dzīves prasmi, ne tikai kā mācību priekšmetu.

Sabiedrības uzdevums – šo vidi paplašināt ārpus skolas.

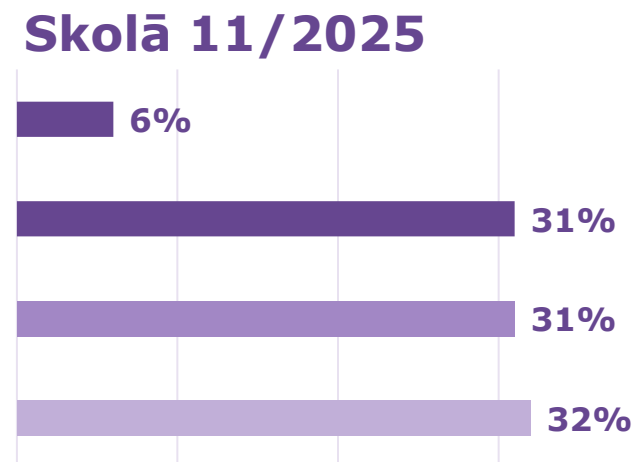
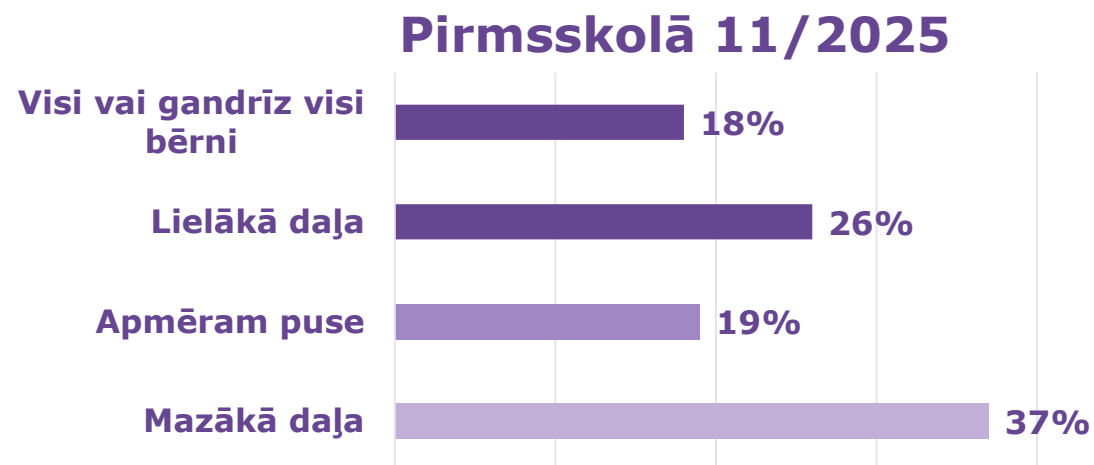
2025.gada aptauja iezīmē izmaiņas ieradumos visās iesaistītajās grupās

Kad skolotājs vada stundu latviski – cik daudz skolēns saprot?

9. klases rezultāti (tikai latviešu valodā mācās 3. gadu) uzrāda vairāk pozitīvu atbilžu nekā 7. klases skolēniem (tikai latviešu valodā mācās 1. gadu).

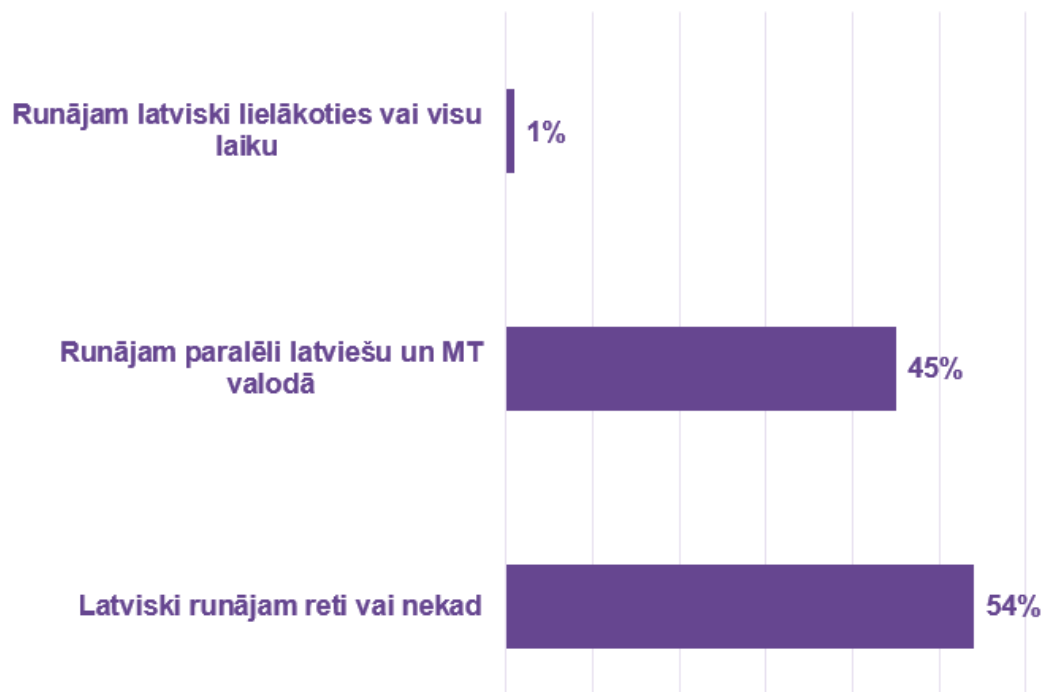
2025.gada aptauja iezīmē izmaiņas ieradumos visās iesaistītajās grupās

Cik daudz bērnu, ko pedagogs māca, brīvi pārvalda latviešu valodu? (pedagogu skatījums)

2025.gada aptauja iezīmē izmaiņas ieradumos visās iesaistītajās grupās

Pieaug latviešu valodas lietojums ģimenēs un latviešu valodas lietojumam izglītības iestādēs ir būtiska ietekme uz bērnu jauniešu latviešu valodas prasmēm

Skolā jaunākās klašu grupas vecāki biežāk norāda, ka ģimenē runā paralēli gan latviešu, gan mazākumtautību valodā.

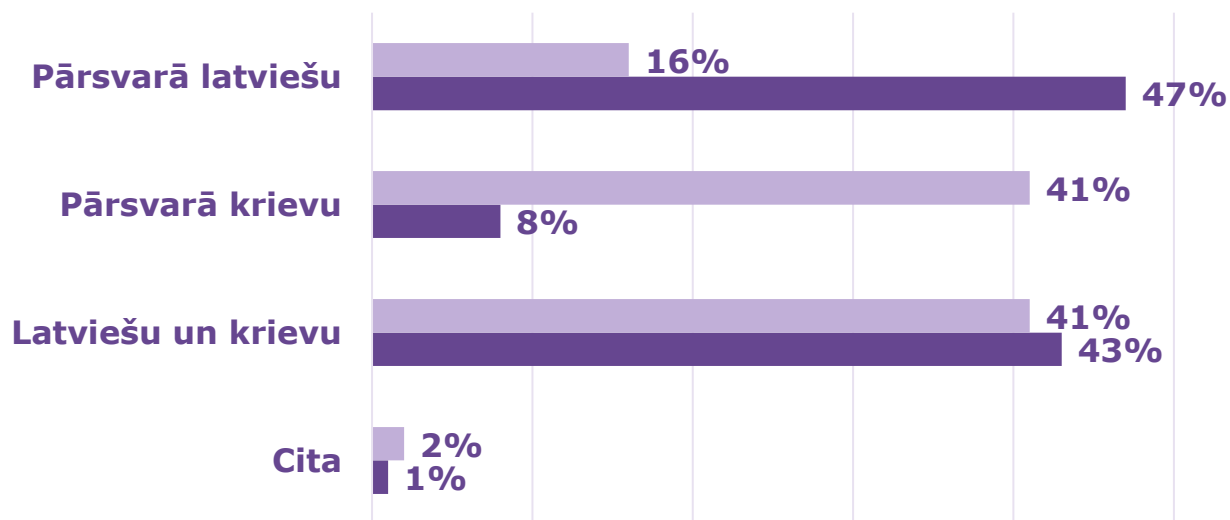
Skolas vecāku grupā kopā – 31%.

1.klašu grupā – 42%.

Latviešu valodas lietojums dažādu veidu izglītības iestādēs ir nozīmīgs, lai veidotos latviska vide

2025.gada aptauja iezīmē izmaiņas ieradumos visās iesaistītajās grupās

Skolēnu aptauja – savstarpējas saziņas pašnovērtējums

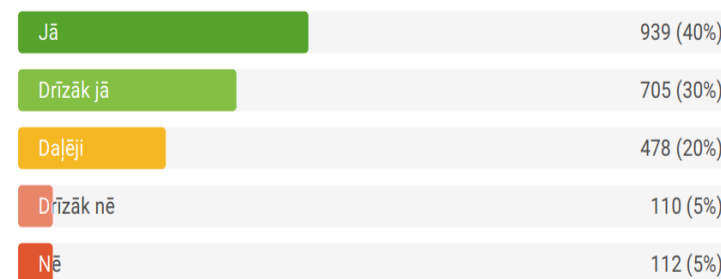
■ Saziņa pāru / grupu darbos

■ Saziņa ar skolotājiem un darbiniekiem starpbrīžos

Ikdienas saziņa – viens no latvisku skolas vidi veidojošiem elementiem.

23) Vai, Tavuprāt, piedalīšanās ārpusstundu aktivitātēs palīdz uzlabot Tavas latviešu valodas prasmes?

2344 atbildes

Vidējais

4.0

Positīvās atbildes

70%

2025.gada aptauja iezīmē izmaiņas ieradumos visās iesaistītajās grupās

Svarīgs priekšnoteikums latviešu valodas lietojumam ikdienā – droša un iekļaujoša vide, pozitīvs un atbalsts mikroklimats, neformālās saziņas iespējas

Kas Tev visvairāk traucē saprast un apgūt mācību saturu latviešu valodā?

Projekta «Skola-kopienā» atbalsts

INDIVIDUĀLS ATBALSTS IZGLĪTOJAMAJIEM

- mācību priekšmetu konsultācijas (*7.-9.klasei un 1.-2.kursam*)
- konsultatīvais atbalsts (*1.-12. klasei un 1.-4. kursam*)
- mentoru atbalsts no 13 g.v.
- lasītprasmes veicināšanas nodarbības (*1.-3.klasei*)

ATBALSTS SADARBĪBĀ AR KOPIENU

- izglītības iestāžu partnerības projekti (*sadarbība starp izglītības iestādēm*)
- iniciatīvu projekti (*īsteno skola sadarbībā ar vietējo kopienu*)

ATBALSTS VECĀKIEM

- izstrādāta rokasgrāmata vecākiem (*par atbalsta sniegšanu bērnam, sadarbību ar skolu, kopienu*)
- mērķsadarbības un izglītojoši pasākumi vecākiem

SUPERVĪZIJAS ATBALSTA SNIEDZĒJIEM
(pedagogiem, speciālistiem)

Prasmju objektīvai novērtēšanai – monitoringa darbi 04/2026

Par vienotas skolas ieviešanas rezultātiem

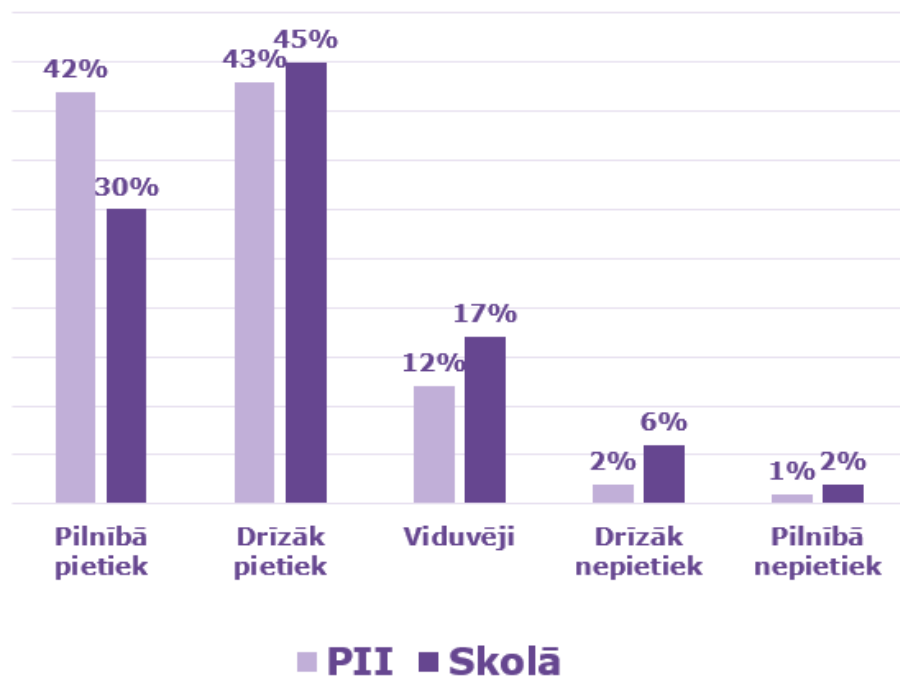
Monitoringa darbi notiks tikai
tajās izglītības iestādēs, kas īsteno
pāreju uz vienotu skolu

Skolēni novērtēs savas
zināšanas latviešu valodas
lietojumā dažādos mācību
kontekstos.

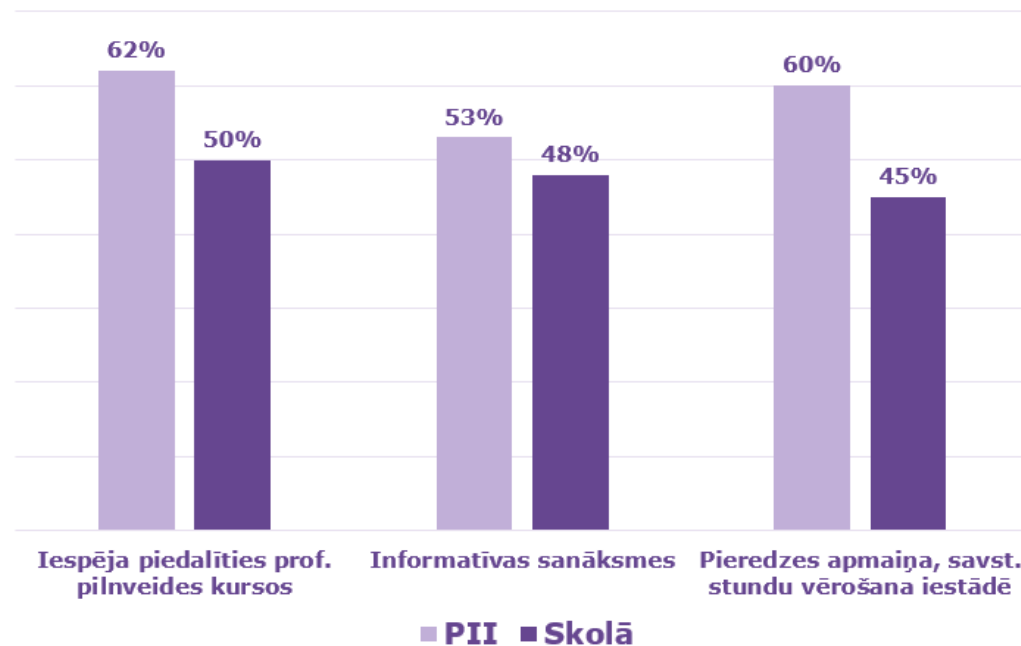
2. klasēm	21. aprīlī
5. klasēm	29. aprīlī
8. klasēm	30. aprīlī

2025.gada aptauja iezīmē izmaiņas ieradumos visās iesaistītajās grupās

Visa veida atbalsts pedagogiem ir nozīmīgs

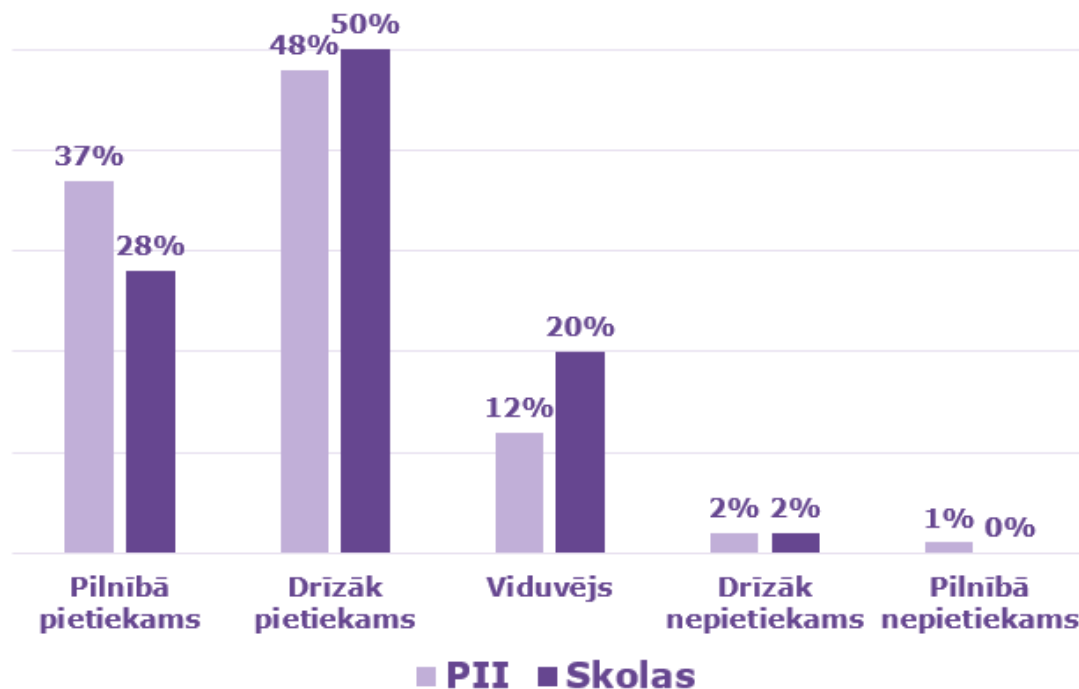
Pedagogu vērtējums par mācību un metodiskajiem līdzekļiem

Ko pedagogi visvairāk novērtē no pieejamā atbalsta?
TOP3

2025.gada aptauja iezīmē izmaiņas ieradumos visās iesaistītajās grupās

Visa veida atbalsts pedagogiem ir nozīmīgs

Dibinātāja sniegtais atbalsts

Visbiežāk dibinātāja sniegtais atbalsts ietver:

- sarunas ar iestāžu vadību (skolās 81%, PII 54%)
- klātienes vizītes (skolās 76%, PII 48%)
- stundu un nodarbību vērošanu (skolās 73%, PII 50%).

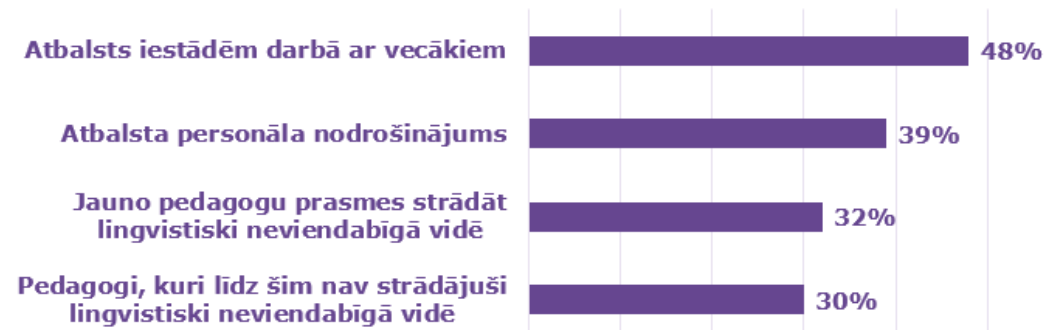
2025.gada aptauja iezīmē izmaiņas ieradumos visās iesaistītajās grupās

Pašvaldību redzējums

Lielāko gandarījumu sniedz:

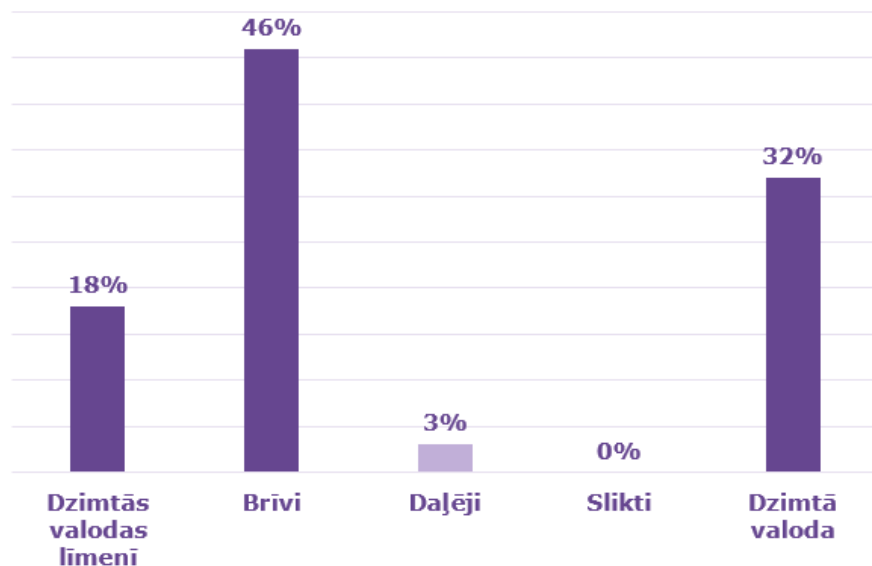
Lielākie izaicinājumi:

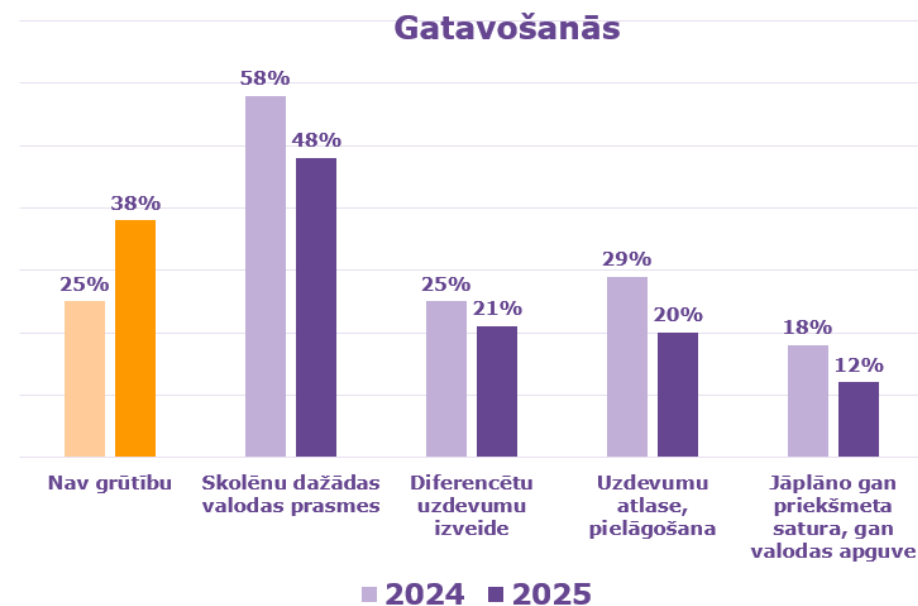
Pieaug pašvaldību pozitīvais redzējums par pārejas uz vienotu skolu kvalitāti, īpaši par pedagogu latviešu valodas zināšanām

2025.gada aptauja iezīmē izmaiņas ieradumos visās iesaistītajās grupās

Pedagogu pašvērtējums par savām latviešu valodas zināšanām

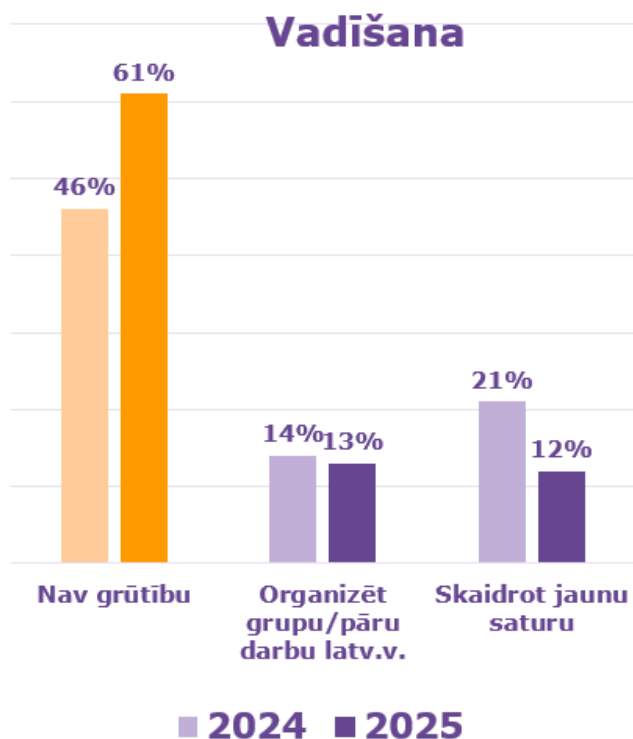

Pedagogu pašvērtējums par grūtībām, ar kurām nākas saskarties gatavojoties mācību stundām

2025.gada aptauja iezīmē izmaiņas ieradumos visās iesaistītajās grupās

Pedagogu pašvērtējums par grūtībām, ar kurām nākas saskarties vadot mācību stundas

Bērnu skatījumā - ģimenes atbalsts ir nozīmīgākais

Skolēni kā **būtiskāko ārējo atbalstu** latviešu valodas apguvei min **ģimeni** (30%) (*salīdzinājumam – atgāldnes 24%, draugi 19%, konsultācijas 18%*).

Skolēnu vecāki biežāk palīdz ar tulkošanu (55%), garāku tekstu skaidrošanu (53%) un sagatavošanos pārbaudes darbiem (39%), bet 32% palaujas tikai uz skolu.

Pirmsskolas bērnu vecāki biežāk latviešu valodas apguvi veicina sarunājoties (63%), lasot priekšā grāmatas (45%), spēlējoties (39%), bet 17% palaujas tikai uz pirmsskolas izglītības iestādi.

2025.gada aptauja iezīmē izmaiņas ieradumos visās iesaistītajās grupās

**Pāreju uz vienotu skolu pozitīvi vērtēgandrīz visi iesaistītie
2025.gada aptauja iezīmē izmaiņas ieradumos visām
iesaistītajām grupām**

Paplašinās latviešu valodas lietojums sabiedrībā

Pieaug latviešu valodas ikdienas izmantojums jauniešu vidē

**Skolēni redz latviešu valodu kā dzīves prasmi, ne tikai
kā mācību priekšmetu.**

Sabiedrības uzdevums – šo vidi paplašināt ārpus skolas.

**Pieaug latviešu valodas lietojums ģimenēs un latviešu
valodas lietojumam izglītības iestādēs ir būtiska ietekme
uz bērnu jauniešu latviešu valodas zināšanām**

**Latviešu valodas lietojums dažādu veidu izglītības
iestādēs ir nozīmīgs, lai veidotos latviska vide**

**Ikdienas saziņa – viens no latvisku skolas vidi
veidojošiem elementiem.**

**Svarīgs priekšnoteikums latviešu valodas
lietojumam ikdienā – droša un iekļaujoša vide,
pozitīvs un atbalsts mikroklimats, neformālās
saziņas iespējas**

Visa veida atbalsts pedagogiem ir nozīmīgs

**Pieaug pašvaldību pozitīvais redzējums par
pārejas uz vienotu skolu kvalitāti, īpaši par
pedagogu latviešu valodas zināšanām**

**Kas visvairāk ietekmē pārejas uz vienotu skolu
kvalitāti?**

1. Pārmaiņu vadības kvalitāte un izglītības iestādes vadītāja līderība
2. Pedagogu profesionalitāte un prasme pielāgot mācības, pedagogiem pieejamais atbalsts no valsts, pašvaldības un izglītības iestādes vadības
3. Sadarbības kvalitāte ar vecākiem
4. Latviska vide
5. Izglītības iestādei pieejamais finansējums

Izglītības un zinātnes
ministrija

PALDIES

IZM_gov_lv

Izglitibas.ministrija

Latviešu valodas
aģentūra

Pāreja uz mācībām latviešu valodā (2023–2026): mācību un metodiskais atbalsts darbam lingvistiski neviendabīgā vidē

02.02.2026.

Inita Vītola

Latviešu valodas aģentūras direktore

Latviešu valodas
aģentūra

Latviešu valoda skolā: sistēmisks atbalsts pārmaiņu procesā

Latviešu valodas
aģentūra

Atbalsts pedagogiem profesionālajā pilnveidē

2023

Izglītoti
3510
pedagogi

2024

Izglītoti
4545
pedagogi

2025

Izglītoti
4046
pedagogi

2026

Plānots
izglītot
~**1869**
pedagogus

kursi, semināri, meistarklases, metodikas skola, sadarbības pasākumi, tiešsaistes konsultācijas, konsultatīvi izglītības iestāžu apmeklējumi, izstrādāto mācību un metodisko materiālu ieviešanas semināri

Katru gadu – ap **30** tālākizglītotāju

~**20** programmas gadā

Latviešu valodas
aģentūra

Pedagogu profesionālā pilnveide: mērķauditorijas

- pirmsskolas izglītības pedagogi un pedagogu palīgi
- jaunie pedagogi
- latviešu valodas un literatūras skolotāji
- dažādu mācību priekšmetu skolotāji
- pedagogi, kas strādā ar jauniebraucējiem
- profesionālās izglītības iestāžu pedagogi
- pedagogi, kas strādā ar skolēniem, kuriem ir īpašas vajadzības (iekļaujošās izglītības kontekstā)

Latviešu valodas
aģentūra

Pedagogu profesionālā pilnveide: tēmas (2023–2025)

1. Metodisks atbalsts jaunažiem pedagogiem
2. Valodas lietojums izglītības procesā (60 st. kurss pirmsskolas pedagogiem, „Rotaļnodarbības latviski”)
3. Latviešu valodas apguve integrētā mācību procesā pirmsskolā
4. Latviešu valodas prasmju pilnveide: metodika
5. Latviešu valodas mācību satura plānošana
6. Latviešu valodas kā svešvalodas apguve pirmsskolā, pamatskolā un vidusskolā: atbalsts jauniebraucējiem
7. Tekstpratība mācību priekšmetu stundās
8. Latviešu valodas apguves pēctecība (pirmsskola un sākumskola)
9. Aktuālas tendences jaunākajā latviešu literatūrā
10. Matemātikas, dabaszinību, sociālo zinību mācību satura un latviešu valodas integrēta apguve (CLIL)
11. Konsultācijas skolotājiem kā atbalsts darbam lingvistiski neviendabīgā valodas vidē

Latviešu valodas
aģentūra

Mācību līdzekļu komplekti un metodiskie materiāli

2023	2024	2025	2026	2027
1., 3., 7. klase	2., 8. klase	4. klase (1. daļa)	4. klase (2. daļa), 9., 5. klase	6. klase

2023	2024	2025	2026
1. klase Dabaszinības Matemātika Sociālās zinības	2. klase Dabaszinības Matemātika Sociālās zinības	3. klase Dabaszinības Matemātika Sociālās zinības	Vidusskola Latvijas un pasaules vēsture (papildmateriāli)
4. klase Dabaszinības Matemātika Sociālās zinības un vēsture	5. klase Dabaszinības Matemātika Sociālās zinības un vēsture	6. klase Dabaszinības Matemātika Sociālās zinības un vēsture	Vadlīnijas latviskas vides veidošanai izglītības iestādēm Metodiskie ieteikumi pedagogiem darbam ar dažādām valodas apguvēju (skolēnu) mērķauditorijām
7. klase Latvijas un pasaules vēsture	8. klase Latvijas un pasaules vēsture	9. klase Latvijas un pasaules vēsture	

LVA tīmekļvietne
maciunmacies.valoda.lv

Latviešu valodas
aģentūra

Mācību un metodiskie materiāli

	2023	2024	2025	2026
Latviešu valoda Metodiskie materiāli	1.–3. klase (1. daļa) Latviešu valoda jauniebraucējiem. Darba burtnīca 3.–4. klase Gramatikas tabulas 4. klase <u>Terminu un jēdzienu skaidrojums</u>	1.–3. klase (2. daļa) Latviešu valoda jauniebraucējiem. Darba burtnīca	4.–6. klase Latviešu valoda jauniebraucējiem (1. daļa) 2., 8. klase Pārbaudes darbi	4.–6. klase Latviešu valoda jauniebraucējiem (2. daļa) 1., 3., 4., 7., 9. klase Pārbaudes darbi
	<u>1.–3. klase, 4.–6. klase, 7.–9. klase</u> Pārskati par izmantojamo literatūru (literatūras saraksti, anotācijas un metodiski ieteikumi) 7. klase <u>„Apgūsti literatūru sadarbībā ar citiem”</u> Vidusskola <u>„Kritisko domāšanu attīstoši teksti un uzdevumi literatūrā”</u>	Pirmsskola, sākumskola, 4.–6. klase „101 ideja lasītprasmes veicināšanai”	„Ideju enciklopēdija”	Metodiskie materiāli lasītprasmes un rakstītprasmes pilnveidei pirmsskolas 3. izglītības posmā pirmsskolas pedagogiem Metodiskie atbalsta materiāli – diferencētu tekstu un uzdevumu – izstrāde 1.–9. klasei Lielformāta vizuāli materiāli pirmsskolai un sākumskolai latviskas vides veidošanai Izdevums par metodikas jautājumiem (tēma: <i>lingvistiski neviendabīga vide – kā mācīt un mācīties</i>)
Latviešu literatūra Lasītprasme Tekstpratība Metodiskie materiāli				ESF+, projekts Nr. 4.2.2.3/1/24/I/001

Latviešu valodas
aģentūra

Pasākumi un sadarbība ar skolēniem

Valsts valodas diena

Starptautiskā dzimtās valodas diena

Eiropas valodu diena

**Skolēnu radošo
darbu konkursi**

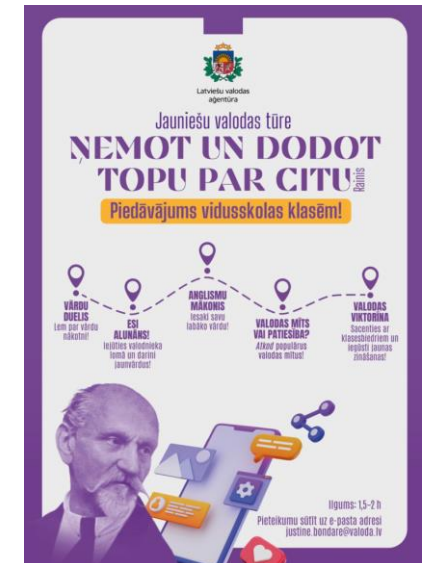
**Latvijas Radioteātri
iestudētie skolēnu
darbu lasījumi**

**Pasākums
„Lasītprieks” (2024)**

**Jauniešu valodas tūre
(2023–2024)**

Latviešu valodas aģentūra

Latviešu valodas aģentūra /
Latvian Language Agency

latviesu_valodas_agentura

Latviešu valodas aģentūra

Rīga, Meistaru iela 10-401, LV-1050

valoda.lv

maciunmacies.valoda.lv